

Warszawa, 16 marca 2017 r.

PIU 314/2017

**Szanowny Pan
Piotr Nowak
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Finansów**

Szanowny Panie Ministrze,

w odpowiedzi na Państwa stanowisko, wyrażone piśmie nr FN5.700.17.2016, odnoszące się do propozycji Polskiej Izby Ubezpieczeń do projektu ustawy o dystrybucji ubezpieczeń („projekt ustawy”) zakładającej wyłączenie w stosunku do umów ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym ze składka jednorazową zastosowania zasady równomiernego rozłożenia w czasie wydatków z tytułu prowizji pośrednika ubezpieczeniowego, o której mowa w art. 23 ust. 5 i 6 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej („ustawa o działalności ubezpieczeniowej”), Polska Izba Ubezpieczeń pragnie przedstawić następującą propozycję interpretacji art. 23 ust. 5 i 6 ww. ustawy.

Wprowadzenie w ustawie o działalności ubezpieczeniowej zasady równomiernego rozłożenia w czasie wydatków z tytułu prowizji pośrednika ubezpieczeniowego wynikało ze zidentyfikowanych na rynku ubezpieczeń z ubezpieczeniowymi funduszami kapitałowymi praktyk przenoszenia na klienta kosztów wypłat prowizji agencyjnych w postaci opłat likwidacyjnych. W ocenie ustawodawcy praktyki te miały negatywny wpływ na interes konsumentów. Rozłożenie w czasie wydatków z tytułu prowizji pośrednika ubezpieczeniowego ma w efekcie spowodować brak konieczności wypłaty prowizji, za niewykorzystany okres ubezpieczenia, w przypadku rozwiązania umowy ubezpieczenia przed końcem okresu na jaki została zawarta. W konsekwencji oznacza to brak konieczności obciążania klienta niewypłaconą prowizją. Wprowadzenie powyższej zasady ma na celu jednoznaczną poprawę sytuacji klienta w przypadku wcześniejszego rozwiązania umowy ubezpieczenia.

W ocenie Izby powyższy cel może również zostać osiągnięty poprzez wprowadzenie do umów agencyjnych mechanizmu proporcjonalnego zwrotu (refundacji) otrzymanych przez agenta prowizji w przypadku rozwiązania zawartej za jego pośrednictwem umowy ubezpieczenia z UFK ze składką jednorazową, przed upływem okresu na jaki przypadła wypłacona jednorazowo część prowizji. Obowiązek zwrotu dotyczyć powinien niezrealizowanego okresu ubezpieczenia. W efekcie również odpadnie tytuł do przenoszenia faktycznie poniesionych kosztów prowizji agencyjnej z danej umowy na klienta w postaci opłaty likwidacyjnej.

W związku z powyższym w art. 24 ustawy o działalności ubezpieczeniowej po ust. 7 proponujemy dodanie ust. 8 w następującym brzmieniu:

8. W umowie ubezpieczenia na życie jeżeli jest związana z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym, ze składką jednorazową, za równomierne rozłożenie w czasie wydatków z tytułu

pro wizji pośrednika ubezpieczeniowego określonych w ust. 5 i 6, rozumie się również zastosowanie w umowie z pośrednikiem ubezpieczeniowym mechanizmu proporcjonalnego zwrotu tych składników wynagrodzenia pośrednika, które zostały wypłacone jednorazowo przy zawarciu umowy, w przypadku rozwiązania umowy ubezpieczenia w okresie, na który przypadają składniki wynagrodzenia wypłacane jednorazowo.

Chcielibyśmy podkreślić, że proponowane rozwiązanie jest w pełni zgodne z prawem Unii Europejskiej. W szczególności nie budzi wątpliwości co do zgodności z przepisami dyrektyw Parlamentu Europejskiego i Rady regulującymi inne dziedziny aktywności niż działalność ubezpieczeniowa. Jest również w pełni zbieżne ze stanowiskiem EIOPA wyrażonym w dokumencie *EIOPA-17/048 Technical Advice on possible delegated acts concerning the Insurance Distribution Directive*¹ („porada techniczna”).

Stanowisko EIOPA przedstawione w pkt. 5 d i e, str. 48 porady technicznej wskazuje jednoznacznie, że rozwiązaniem nie tylko akceptowalnym, ale nawet zalecanym przez europejski organ nadzoru jako minimalizujące ryzyko po stronie konsumenta oraz ryzyko nieetycznych działań pośredników ubezpieczeniowych, jest wprowadzenie do umowy pośrednictwa, w sytuacji gdy wypłata prowizji następuje w całości lub w znacznej części z góry w chwili zawarcia umowy, odpowiednich mechanizmów refundacji prowizji na wypadek nieprzedłużenia umowy ubezpieczenia lub jej zerwania przed okresem na jaki została zawarta.

Uzupełnienie obowiązujących przepisów w sposób niesprzeczny z obowiązującym stanem prawnym oraz w sposób zgodny z intencją ustawodawcy wyrażoną w przepisach ustawy o działalności ubezpieczeniowej, a jednocześnie w pełni potwierdzony co do legalności, intencji i rezultatu przez EIOPA, której jednym z podstawowych zadań jest odpowiednia ochrona konsumentów usług finansowych, w ocenie Izby nie spowoduje jakichkolwiek negatywnych konsekwencji po stronie konsumentów zawierających umowy ubezpieczenia na życie o charakterze inwestycyjnym ze składką jednorazową.

Mając na uwadze powyższe, Polska Izba Ubezpieczeń zwraca się do Pana Ministra z prośbą o przeanalizowanie przedstawionej propozycji i uwzględnienie jej w ustawie o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, w ramach prac nad projektem ustawy o dystrybucji ubezpieczeń. Jednocześnie potwierdzamy chęć dalszej współpracy z Ministerstwem Finansów, w celu wypracowania jak najbardziej korzystnych rozwiązań zarówno dla klientów, jak i zakładów ubezpieczeń, w zakresie implementacji dyrektywy o dystrybucji ubezpieczeń do prawa polskiego.

Z wyrazami szacunku,

Prezes Zarządu
Polskiej Izby Ubezpieczeń
J. Grzegorz Prądzyński

¹ <https://eiopa.europa.eu/Publications/Consultations/EIOPA%20Technical%20Advice%20on%20the%20IDD.pdf>